

Ἡ χάρη νὰ εἶσαι Χριστιανός (Νικολόπουλος Ἱερώνυμος Μητροπολίτης Λαρίσης καὶ Τυρνάβου)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ἡ ἑορτὴ τῶν Ἁγίων Πάντων ἔρχεται σέ φυσική διαδοχὴ τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς. Καί τοῦτο διότι, ἂν τὴν προηγούμενη Κυριακὴ εἶδαμε τὴν πνοὴ τοῦ Πνεύματος, πρέπει σήμερα νὰ δοῦμε τοὺς καρπούς τοῦ Πνεύματος. Θέλει ἡ Ἐκκλησία νὰ τιμήσει τό σύνολο τῶν Ἁγίων της, τό ὁποῖο ὡς νέφος περιβάλλει τόν θρόνο τοῦ Ἁγίου Θεοῦ καί ἀποδεικνύει σέ τί ὕψος ἀναβιβάζει τόν ἄνθρωπο ἢ ὀλοπρόθυμη κατάφασή του στήν πρόσκληση τοῦ Θεοῦ νὰ γίνεῖ Πατέρας του κι ἐκεῖνος κατὰ χάριν υἱός του. Ἔτσι, ἡ Ἐκκλησία δέν θυμᾶται ἀπλῶς ἱστορικά τὴν ἐπέλευση τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἀλλά βιώνει πραγματικά καί ἀποτυπώνει ἐμπειρικά τό τί σημαίνει γιὰ τὴ ζωὴ της, γιὰ τὴν ἐπί γῆς παρουσία της ὁ Παράκλητος, ἀλλά καί τό πῶς μπορεῖ νὰ ἐπενεργήσει στόν ἄνθρωπο καί πόσο ἀσύλληπτο ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη διάνοια εἶναι τελικά τό μεγαλεῖο, τό ὁποῖο τοῦ προσπορίζει ἡ ἀγιότητα.

Όμως, όσο όμορφα κι άν φαίνονται αυτά, έχει ή Έκκλησία και τήν επίγνωση ότι ή πορεία για τήν κατάκτησή τους, εξαιτίας τών μεθοδειών του μισάνθρωπου διαβόλου, είναι πολύ σκληρή. Ξέρει ότι ό πόλεμος μέ τόν μισόκαλο είναι φοβερός και έξαιρετικά λεπτός και ύπουλος, γιατί τό τρόπαιο του πολέμου αυτού είναι ό κάθε άνθρωπος, ως μοναδική και άνεπανάληπτη προσωπικότητα. Κι αυτή τή σκληρότητα έρχεται ν' αναδείξει τό σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα, εστιάζοντας κυρίως στις έπιλογές του κάθε ανθρώπου.

Συνεργία Θεού και ανθρώπου

Έντύπωση προξενεί ή διατύπωση του στίχου: «πᾶς όστις όμολογήσει έν έμοί έμπροσθεν τών ανθρώπων, όμολογήσω κάγώ έν αυτόν έμπροσθεν του πατρός μου του έν ούρανοίς». Κανονικά θά έπρεπε νά λέει: «Πᾶς όστις όμολογήσει με..., όμολογήσω κάγώ αυτόν...» (Ματθ. 10,32). Τό ότι δέν είναι λάθος ή ιδιωτισμός αποδεικνύεται από τό ότι ή συνέχεια είναι γραμματικά σωστή: «Όστις δ' άν άρνήσηταί με έμπροσθεν τών ανθρώπων, άρνήσομαι αυτόν κάγώ...». Γιατί αυτή ή έμπρόθετη διαφοροποίηση στή διατύπωση;

Η άπάντηση πού ύποκρύπτεται είναι καταλυτική για τό πώς αντιλαμβάνεται ό Χριστός τους δικούς του ανθρώπους. Θα έρμηνεύσει ό Χρυσόστομος: «άποδεικνύει ότι όποιος όμολογεϊ τήν πίστη, δέν τό κάνει μέ τίς δίκες του δυνάμεις (έννοεί είτε τά προσωπικά πιστεύματα, είτε τό πείσμα, είτε τόν φανατισμό ή τόν ένθουσιασμό του καθενός), αλλά βοηθούμενος και έμπνευσμένος από τή θεία χάρη. Ένώ για

ὅποιον τόν ἀρνεῖται δέν εἶπε ἴ"έν ἐμοί", ἀλλά ἴ"ἐμέ", γιά νά φανεῖ ἡ ἐρημιά τῆς ψυχῆς καί ἡ ἀποξένωσή της ἀπό τή δωρεά τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ στήν ἄρνηση». Ἐπομένως, ἡ ὁμολογία τῆς πίστεως εἶναι ἀπόδειξη ψυχῆς χαριτωμένης, στήν ὁποία κατοικεῖ ὁ Χριστός καί τή χαρακτηρίζει, ἐνῶ ἀντίθετα ἡ ἄρνηση εἶναι συνέπεια τῆς ἐρήμωσης τῆς ψυχῆς, λόγω τῆς ἐγκατάλειψής της ἀπό τόν Θεό, ἐξαιτίας τῆς ἀνθρώπινης προσκόλλησης στό ὀτιδήποτε ἀποτελεῖ ἐμπόδιο σέ μιά οὐσιαστική σχέση ἀγάπης μαζί του.

Μέ ἄλλα λόγια, περιγράφεται στό Εὐαγγέλιο ἡ κορυφαία ἐκείνη πνευματική κατάσταση πού προσδιορίζει ὁ Παῦλος ὅταν ὁμολογεῖ: «Ζῶ οὐκέτι ἐγώ, ζεῖ δέ ἐν ἐμοί Χριστός» (Γαλ. 2, 20). Κι ἡ κατάσταση αὕτη ἀποτυπώνεται ἀπό τόν ἅγιο Ἰωάννη Χρυσόστομο μέ ἕνα χαρακτηριστικό παράδειγμα πού δείχνει πῶς κατοικεῖ ὁ Χριστός στόν ἄνθρωπο, χωρίς νά τόν καταλαμβάνει, χωρίς νά τόν ὑποδουλώνει, χωρίς νά τόν καταργεῖ. Πάρτε, λέει ὁ Ἅγιος, ἕνα κομμάτι σίδηρο καί βάλτε το στή φωτιά. Μετά ἀπό λίγο θά κοκκινίσει. Ἐπαψε νά εἶναι σίδηρο; Ὁχι! Εἶναι, ὅμως, πλέον καί φωτιά! Ἐτσι συνεργάζονται Θεός καί ἄνθρωπος, ἔτσι συνενώνονται, ἔτσι συνυπάρχουν, σέ σημεῖο πού νά μήν μπορεῖ νά ἀποχωρισθεῖ ὁ ἕνας τόν ἄλλον!

“Ἐπέρ ἐμέ;”

Τί ἀποτέλεσμα ἔχει αὕτη ἡ σχέση Θεοῦ καί ἀνθρώπου; Μά τί ἄλλο ἀπό τό νά καθίσταται καί νά διεκδικεῖ κομβική ὑπεροχή στή ζωή τοῦ ἀνθρώπου. Γι' αὐτό καί ἡ συνέχεια τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου μπορεῖ νά φαίνεται μέ ὄρους ἀνθρώπινους σκληρή καί ἀπόλυτη, στήν οὐσία της ὅμως δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά ἔντιμη, εἰλικρινής καί ξεκάθαρη. Διεκδικεῖ ὁ Θεός ἀπόλυτη προτεραιότητα στήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου του, ὡς κορύφωση τῆς ἀξιακῆς του κλίμακας!

Χρησιμοποιεῖ ὁ Χριστός μας τό ρῆμα "φιλῶ" κι ὄχι τό ρῆμα "ἀγαπῶ" γιά νά δείξει τή βαθιά στοργή, τό ὀλοκληρωτικό δόσιμο καί τό ἀγχωτικό ἐνδιαφέρον πού ὑπάρχει στίς οἰκογενειακές σχέσεις καί τίς διαφοροποιοῦν ἀπό τίς λοιπές σχέσεις ἐκτίμησης πού ἀναπτύσσονται στήν ἀνθρώπινη κοινωνία. Καί ἀπαιτεῖ, ὁ ἄνθρωπος του νά τόν βιώνει παραπάνω καί ἀπό αὐτά ἀκόμη τά μέλη τῆς οἰκογένειάς του, θέτοντας τή σχέση Θεοῦ καί ἀνθρώπου στό κέντρο τῆς ὑπαρξῆς του, ὡς πεμπουσία τῆς βιωματικῆς του ἐμπειρίας.

Κι αὐτό διαφοροποιεῖ τόν Κύριο καί τόν καθιστᾷ πολύ ἀνώτερο ἀπό τούς κοινούς διδασκάλους. Ἐφθασε κάποτε ὁ Ἀριστοτέλης νά πεῖ: «Φίλος μέν Πλάτων, φίλτατη δ' ἀλήθεια», γιά νά δείξει ὅτι θυσιάζει χάριν τῆς ἀλήθειας τήν ἀγάπη τῆς φίλιας. Ὁ Χριστός δέν μᾶς λέει νά θυσιάζουμε χάριν τῆς ἀλήθειας τήν ἀγάπη τῆς ὁποιας οἰκογένειάς μας. Κάνει κάτι ἀνώτερο· λέει νά θυσιάσουμε γιά δική του προσωπική χάρη, γι' Αὐτόν, τήν ὁποιαν ἀγάπη, ἀκόμη καί τή μεγαλύτερη, ἢ πιό σωστά, νά τή

θεωρήσουμε πολύ κατώτερη σέ σχέση μέ τή δική του, καθώς δέν εἶναι μόνον ἡ Ἀλήθεια, ἀλλά καί ἡ Ὁδός καί ἡ Ζωή!

Σήμερα, Κυριακή τῶν Ἁγίων Πάντων, ἡ Ἐκκλησία μας δέν προβάλλει μόνον ὄλους ὅσοι κατέστησαν ὄργανα τῆς χάριτος καί οὐρανοπολίτες, ἀλλά συνάμα παραθέτει μέ τόν δικό της μοναδικό παιδαγωγικό τρόπο τήν ἀλήθεια πού οἱ Ἅγιοι Πάντες ἐγκολπώθηκαν βιωματικά καί τούς ἀνέδειξε· τόν οὐσιαστικό καί ἀδιάσπαστο ἐγκεντρισμό τους στό Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ, ὡς πρόταγμα τῆς καταλυτικῆς τους σχέσης μέ τόν Θεό Πατέρα.

Πηγή: agiazoni.gr

-